

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României și modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, transmisă de Secretarul General al Camerei Deputaților cu adresa nr. Plx.563/14.10.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D1111/15.10.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul transferului competenței de soluționare a contestațiilor privind înregistrarea candidaturilor pentru funcția de Președinte al României, de la Curtea Constituțională a României la Înalta Curte de Casație și Justiție.

2. Prin obiectul său de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile

art. 73 alin. (3) lit. a) și ale art. 142 alin. (5) din Constituția României, republicată. În aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art. 73 alin. (3) lit. a) și Camera Deputaților pentru dispozițiile circumscrise domeniului prevăzut la art. 142 alin. (5) din Constituția României.

Față de cele de mai sus, devin incidente prevederile **art. 75 alin. (4) și (5)** din Legea fundamentală, referitoare la **întoarcerea legii**.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Potrivit **art. 146 lit. f)** din **Constituție**, Curtea Constituțională „veghează la respectarea **procedurii pentru alegerea Președintelui României** și confirmă rezultatele sufragiului.”

Această atribuție este reluată în art. 37 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, cu modificările și completările ulterioare, pentru a fi dezvoltată în **art. 38** din aceeași lege, potrivit căruia, „Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României”.

Așadar, potrivit art. 38 din Legea nr. 47/1992, **în forma sa actuală**, Curtea Constituțională are competența de a soluționa două tipuri de contestații în exercitarea atribuției constituționale de a veghea la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României: contestațiile privind **înregistrarea candidaturilor** și contestațiile privind **împiedicarea desfășurării campaniei electorale**.

Analizând soluțiile legislative preconizate pentru **art. 31** din Legea nr. 370/2004, precum și pentru **art. 38** din Legea nr. 47/1992, constatăm că **prima atribuție**, respectiv cea referitoare la **înregistrarea candidaturilor**, este dată în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu diminuarea corelativă a rolului Curții Constituționale în verificarea respectării procedurii pentru alegerea Președintelui României.

Astfel, potrivit textelor propuse pentru art. 31 alin. (4) din Legea nr. 370/2004 și pentru art. 38 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională ar avea o atribuție generală de a hotărî „asupra

respectării procedurilor pentru alegerea Președintelui României la nivelul Biroului Electoral Central”, fără a mai fi clar în ce constă concret aceasta, în lipsa unei dispoziții similare actualului art. 38, care avea rolul de a detalia atribuția constituțională, așa cum am menționat mai sus. Din această perspectivă, soluțiile legislative preconizate nu îndeplinesc cerințele de claritate, precizie și previzibilitate, prevăzute de normele de tehnică legislativă, fiind susceptibile de a contraveni dispozițiilor **art. 1 alin. (5) din Constituție**, referitoare la obligativitatea respectării legii.

Pe de altă parte, menționăm că, prin **Hotărârea nr. 2/2024**, Curtea Constituțională a constatat că *„legiuitorul constituant originar a reglementat în mod expres atribuția Curții Constituționale de a veghea la respectarea procedurii de alegere a Președintelui României. O asemenea opțiune constituțională, coroborată cu rolul Curții Constituționale de garant al supremației Constituției, demonstrează faptul că în cadrul acestei atribuții Curtea verifică atât legalitatea candidaturii din perspectiva Legii nr. 370/2004, cât și constituționalitatea sa. (...). Curtea evidențiază faptul că în privința alegerilor locale și parlamentare verificarea respectării condițiilor legii revine în exclusivitate instanțelor judecătorești și, ca atare, acestea pot examina numai legalitatea procedurii, spre deosebire de alegerile prezidențiale, unde voința legiuitorului constituant originar a fost aceea de a stabili un filtru constituțional în supravegherea procedurii, ceea ce implică, în condițiile sesizării sale, verificarea de către Curtea Constituțională, în etapa înregistrării/neînregistrării candidaturilor, **atât a legalității, cât și a constituționalității acestora. (...)***

*Prin reglementarea acestei atribuții în sarcina Curții Constituționale, și nu a instanțelor judecătorești, legiuitorul constituant nu a dorit înlăturarea controlului de constituționalitate a actelor normative care privesc domeniul alegerilor pentru Președintele României, ci conferirea în sarcina Curții Constituționale a atribuției de verificare a legalității operațiunilor electorale realizate, îmbinând, astfel, în cadrul competenței aceleiași autorități publice, atât controlul de constituționalitate, cât și pe cel de legalitate propriu-zis, **efectele actului jurisdicțional al Curții Constituționale astfel pronunțat subsumându-se art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție.**”*

Prin urmare, transferul competenței de soluționare a contestațiilor privind înregistrarea candidaturilor pentru funcția de Președinte al

României de la Curtea Constituțională a României la Înalta Curte de Casație și Justiție, propusă prin prezentul proiect, este contrară atât dispozițiilor **art. 146 lit. f)**, menționate mai sus, cât și dispozițiilor **art. 142 alin. (1)** din Constituție, potrivit cărora Curtea Constituțională este „garantul supremației Constituției.”

În ceea ce privește al doilea tip de contestații soluționate de Curtea Constituțională, respectiv contestațiile privind **împiedicarea desfășurării campaniei electorale**, menționăm că, deși această atribuție este eliminată implicit prin textul propus pentru modificarea art. 38 din Legea nr. 47/1992, constatăm că art. 42 alin. (7) din Legea nr. 370/2015, rămas nemodificat, prevede în continuare competența Curții Constituționale de a soluționa contestațiile cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii. Se creează astfel o situație de incoerență legislativă contrară normelor de tehnică legislativă, cu consecința afectării capacității Curții Constituționale de îndeplinire a atribuției prevăzute de art. 146 lit. f) din Constituție și, implicit, cu consecința afectării drepturilor electorale ale cetățenilor. Din acest motiv, soluția propusă pentru art. 38 din Legea nr. 47/1992 este susceptibilă și de încălcarea **art. 1 alin. (5) din Constituție**, care consacră principiul obligativității respectării legii.

*

* *

Față de cele de mai sus, propunerea legislativă nu poate fi adoptată.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 1110/05.11.2024